

10.11.2009

LOS-2008-R-41-531

Juhani Laaksonen
Palolaistentie 181
23100 MYNÄMÄKI

Viite / Hänvisning

Asia / Ärende

Lausunto ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta; kanalan perustaminen

Juhani Laaksonen on 10.7.2009 toimittanut Lounais-Suomen ympäristökeskukselle ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain mukaista yhteysviranomaisen lausuntoa varten ympäristövaikutusten arviointiselostuksen, joka koskee 100 000 kanan kanalahanketta perustettavan osakeyhtiön lukuun Mynämäen kunnan Palolaisten kylässä.

HANKETIEDOT JA YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTIMENETTELY

Hankkeen nimi

Kanalahanke Mynämäelle

Hankkeesta vastaava

Juhani Laaksonen
perustettavan osakeyhtiön lukuun
Palolaistentie 181
23100 MYNÄMÄKI

YVA-Konsultti

Watrec Oy
toimialapäällikkö Mika Manninen
Wahreninkatu 11
30100 FORSSA

Ympäristövaikutusten arviointimenettely

Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun asetuksen 6 §:n hankeluettelon 1 a) kohdan perusteella hankkeeseen tulee soveltaa ympäristövaikutusten arviointimenettelyä. Yhteysviranomaisena toimii Lounais-Suomen ympäristökeskus.

Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain tavoitteena on edistää ympäristövaikutusten arviointia ja yhtenäistä huomioon ottamista suunnittelussa ja päätöksenteossa sekä samalla lisätä kansalaisten tiedonsaantia ja osallistumismahdollisuuksia.

YVA-menettelyssä tarkoitus on, että selvitetään ne asiat ja vaikutukset, jotka hankkeessa ja sen ympäristössä ovat merkittäviä hankkeen suunnittelun ja päätöksenteon kannalta ja joita eri tahot pitävät tärkeinä. Ympäristövaikutusten arviointiohjelman tavoitteena on esittää tiedot hankkeesta ja sen ympäristövaikutuksista kokonaisuutena.

Yhteysviranomaisen lausunnossa tarkastellaan ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetussa asetuksessa esitettyjen arviointiselostuksen sisällöllisten vaatimusten toteutumista.

Arviointiselostus ja yhteysviranomaisen siitä antama lausunto tulee liittää aikanaan lupahakemusasiakirjoihin.

Hankkeen edellyttämät luvat ja päätökset

Arviointiohjelman mukaan hankkeen toteuttaminen edellyttää ympäristönsuojelulain mukaista ympäristölupaa Lounais-Suomen ympäristökeskukselta ja rakentamiseen tarvitaan maankäyttö- ja rakennuslain mukaiset rakennusluvat kunnan rakennusvalvontaviranomaiselta ja suunnittelutarveratkaisu Mynämäen kunnanhallitukselta..

Hanke, sen tarkoitus ja sijainti

Hankkeen tarkoituksena toteuttaa Mynämäen kunnan Palolaisten kylään 100 000 kanan pienryhmäkanala, joka takaa riittävän volyymin kilpailukyvyyn säilyttämiseksi ja elinkeinon harjoittamisen turvaamiseksi tulevaisuudessa. Hanke sijoittuu Juhani Laaksosen omistamalle kiinteistölle Palolaisten kylässä. Kiinteistöllä on nykyisellään 8 820 kanan kanala, munien lajittelukeskus, pastan valmistuslaitos ja lantala. Kanalatoimintaa kiinteistöllä on harjoitettu vuodesta 1987 alkaen.

Laajennuksella pyritään logistisesti tehokkaan kanalakeskittymän muodostamiseen. Perustettavan osakeyhtiön osakkaat harjoittavat munapakkaamotoimintaa, jonka riittävä munansaanti on tarkoitus varmistaa uuden kanalan perustamisella.

Kanalahankkeessa munantuotanto kasvaa nykyisestä 160 tonnista vuodessa noin 2000 tonniin. Lanta tullaan hyödyntämään peltolannoitteena tai toimittamaan biokaasulaitokseen käsiteltäväksi. Kanala liitetään kunnan vesi- ja viemäriverkkoon. Hankkeen toteuttamisessa otetaan huomioon parhaan käyttökelpoisen tekniikan mukaiset ratkaisut teknisessä toteuttamisessa sekä ympäristökysymyksissä.

Kanala sijoittuu Mynämäen kunnan keskustasta 3-4 km luoteeseen. Sijaintialue on kaavoittamatonta. Lähin asuinrakennus sijoittuu 70 m etäisyydelle nykyisestä kanalasta, vaihtoehtoisissa 1 ja 2 noin 300 ja 800 m etäisyydelle. Lähialueella on kymmenkunta eläinsuojaa.

Hankkeen sijaintialue on savipohjaista peltoa ja osin kallioista metsämaata. Mynämäen lahden maisema-alue sijoittuu hankkeen välittömään läheisyyteen. Hanke ei sijoitu pohjavesialueelle. Pintavesistä Laajoki kulkee hankkeesta lähimmillään noin kahden kilometrin päässä.

Vaihtoehdot

YVA-menettelyssä tarkastellaan nykyisen toiminnan sijaintipaikan läheisyyteen toteutettavia vaihtoehtoja. YVA-menettelyssä arvioidaan seuraavat samalle kiinteistölle sijoitettavat vaihtoehdot:

Hanketta ei toteuteta (0-vaihtoehto)

Toimintaa jatketaan 8 820 kanan kanalassa nykyisellä tavalla.

Vaihtoehto 0+

Nykyinen kanala laajennetaan 40 000 kanan kanalaksi siten, että nykyinen kanalarakennus laajennetaan 20 000 kanan yksiköksi ja viereen rakennetaan samankokoinen yksikkö sekä katetut lantalatilat. Vaihtoehdossa käytetään monikerroslattiakanalaratkaisua.

Vaihtoehto 1

Uusi 100 000 kanan kanala rakennetaan peltoaukean pohjoisreunaan noin 300 metrin etäisyydelle nykyisestä kanalasta.

Vaihtoehto 2

Uusi 100 000 kanan kanala rakennetaan metsän reunaan noin 1 100 metrin etäisyydelle nykyisestä kanalasta.

Vaihtoehdoissa 1 ja 2 arvioidaan tarvittavan maapinta-alaa noin 10 000 m². Lantalarakennukset katetaan ja sijoitetaan pois päin Palolaisten kylästä. Vaihtoehdon 1 tai 2 toteutuessa nykyinen kanala muutetaan poikastuotantoon tai muutetaan muuhun kuin eläinsuojakäyttöön.

Arviointimenettelyn yhdistäminen muiden lakien mukaisiin menettelyihin

Arviointimenettelyä ei ole yhdistetty muiden lakien mukaisiin menettelyihin.

Arvioitavat ympäristövaikutukset ja arviointimenetelmät

Hankkeen ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä tarkastellaan YVA-lain 2 §:n edellyttämiä vaikutuksia. Hankkeen ympäristövaikutusten arvioinnissa keskitytään merkittävimpiin vaikutuksiin ja tarkastellaan seuraavia asioita:

- vaikutukset ihmisten terveyteen, elinoloihin ja viihtyvyyteen
- vaikutukset maaperään, veteen, ilmaan, ilmastoon, kasvillisuuteen, eliöihin ja luonnon monimuotoisuuteen
- vaikutukset yhdyskuntarakenteeseen, rakennuksiin, maisemaan, kaupunkikuvaan ja kulttuuriperintöön
- vaikutukset luonnonvarojen hyödyntämiseen
- edellä mainittujen tekijöiden keskinäiset vuorovaikutussuhteet

Hankkeen vaikutuksissa tarkastelussa keskitytään seuraaviin vaikutuksiin

- haju ja kärpäshaitat
- sosiaaliset ja terveysvaikutukset
- vaikutukset yhdyskuntarakenteeseen, maisemaan ja maankäyttöön
- liikennemäärät ja liikenteen päästöt
- vaikutukset maaperään, pohjaveteen ja pintaveteen
- vaikutukset ilmastoon, luontoon ja luonnon monimuotoisuuteen
- vaikutus lannan varastointikapasiteettiin ja lannan levitysalan tarpeeseen
- rakentamisaikaiset vaikutukset
- toiminnan aikaiset riskit ja ympäristöonnettomuudet.

Vaikutusten tarkastelu perustuu olemassa olevaan selvitykseen ja kartoitukseen ympäristön nykytilasta, hajun leviämisen matemaattiseen mallintamiseen, laskennallisiin energia- ja päästökkenaarioihin, asukaskyselyyn, asiantuntijoiden vaikutusarvioihin, kirjallisuuteen ja arviointimenettelyn eri vaiheissa saatuun informaatioon ja palautteeseen.

Tarkastelussa oleva vaikutusalue kattaa noin kahden kilometrin säteen suunnitellusta toiminnasta. Liikenteen vaikutusta on arvioitu Palolaisentien alueelle.

ARVIOINTISELOSTUKSESTA TIEDOTTAMINEN JA KUULEMINEN

Arviointiselostuksen vireilläolosta on kuulutettu ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain ja asetuksen mukaisesti Mynämäen kunnan ilmoitustaululla. Arviointiselostus on pidetty nähtävänä Mynämäen kunnanvirastossa ja pääkirjastossa 6.8 – 10.9.2009 välisen ajan ja siitä on pyydetty Mynämäen kunnan sekä muiden keskeisten viranomaisten lausunnot. Kuulutus arviointiselostuksen nähtävänä olosta on julkaistu lehdessä Vakka-Suomen Sanomat. Arviointiselostusta esittelevä yleisötilaisuus on pidetty 20.8.2009 Säästöpankin kokoushuoneessa.

YHTEENVETO ESITETYISTÄ LAUSUNNOISTA JA MIELIPITEISTÄ

Lausuntoja on annettu 7 kpl. Mielipiteitä on esitetty 4 kpl. Lausunnot ja mielipiteet on lähetetty hankkeesta vastaavan käyttöön 16.9.2009. Yhteenvedossa tuodaan esille lausuntojen ja mielipiteiden keskeisin sisältö.

Juhani Laaksonen on hankkeesta vastaavana esittänyt yleisötilaisuudessa esille tulleet koululaisten taksikyytikäytäntöä koskevan muutosväitteen vuoksi, että Huolin koululta saadun tiedon mukaan taksikyytikäytäntö koulussa on ennallaan.

Lausunnot

Elintarviketurvallisuusvirasto Evira toteaa, että eläintenpitoyksikkö tulee suunnitella niin, että se voidaan asianmukaisesti puhdistaa ruokintalaitteistoja myöten ja noudattaa rehuhygienia-asetusta. Kuolleiden kanojen hävittämisessä tai rehuna hyödyntämisessä tulee noudattaa sivutuoteasetusta ja maa- ja metsätalousministeriön asetusta eräitä eläimistä saatavia sivutuotteita käsittelevien laitosten valvonnasta ja eräiden sivutuotteiden käytöstä (850/2005). Sivutuotteiden määrä, kerääminen ja hävittäminen tulee esittää suunnitelmassa. Sivutuotteiden käsittelyn turvallisuuteen tulee kiinnittää huomiota eläintautiriskin kannalta. Lannan käytön osalta Evira edellyttää lannoitevalmistelain mukaista ilmoitusta, mikäli lantaa tuoteistetaan. Eläintautien leviämisen estämiseksi tulee toteuttaa eläintautisulut. Helposti leviävien eläintautien, kuten newcastlentaudin tai lintuinfluenssan esiintyessä tartunta-alueen ympärille perustetaan vähintään kolmen kilometrin suojavyöhyke, ja kymmenen kilometrin valvontavyöhyke, joilla tuotteiden kuljettamista voidaan rajoittaa. Tämän vuoksi arviointiselostuksen vaikutusalue on liian suppea eikä tilanteisiin, joissa munien tai lannan kuljetuksen rajoittamisen vuoksi varastointi tilalla olisi välttämätöntä. Pölyn leviämisen osalta virusten leviämistä ei ole tarkasteltu arviointiselostuksessa. Omavalvontasuunnitelmassa on varauduttava eläintautien ehkäisemiseen asianmukaisilla varotoimilla. Eläinten hyvinvointi pienryhmäkanalassa on turvattava ja varmistettava hälytysjärjestelmällä myös häiriötilanteiden varalta. Kanala on poikkeuksellisen suuri Suomen oloissa.

Länsi-Suomen lääninhallituksen lausunnossa käsitellään terveydellisten ja sosiaalisten vaikutusten arviointia kyseisessä hankkeessa. Ihmisiin kohdistuvia vaikutuksia on selostettu ja arvioitu varsin kattavasti ja perusteellisesti. Karttoja on käytetty kiitettävästi apuna. Vaikutuksia on muutoinkin tyydyttävästi arvioitu. Pölyämisen vaikutusten osalta selostuksessa on todettu, että eläinperäisiä mikrobeja sisältävällä pölyllä on todettu olevan positiivisia terveysvaikutuksia erityisesti tilalla kasvaneille lapsille. Selostuksessa ei kuitenkaan selvitetä kanalan toiminnasta aiheutuvaa pölyämistä ja sen mahdollista leviämistä sen enempää. Pölyämisen esittäminen pelkästään positiivisena asiana on arveluttavaa. Lähialueen asukkaille on toteutettu asukaskysely, jolla on saatu arvokasta tietoa lähialueen asukkaiden suhtautumisesta hankkeeseen. Osana toiminnan vaikutusten seurantaa asukaskyselyn toteuttaminen viiden vuoden kuluttua laitoksen toiminnan aloittamisesta on erittäin hyvä lisä vaikutusten seurantaan. Kuvassa 6.7 on esitetty hankkeiden keskinäistä vertailua asukaskyselyyn perustuen. Lukijalle ei täysin avaudu, millä perusteella kuvan pylvää on koostettu. Toimintaan liittyviä riskejä ja niiden minimoimista sekä haitallisten vaikutusten vähentämiskeinoja on käsitelty melko kattavasti.

Museovirasto ilmoittaa, että lausunnon asiassa antaa Turun maakuntamuseo.

Mynämäen kunta pitää arviointiselostusta kattavana. Selostuksessa on huomioitu hyvin yhteysviranomaisen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta annetun lausunnon sisältämät lisäselvitysvaatimukset. Ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta saa selkeän kuvan laitoksen toiminnasta ja eri toteutusvaihtoehtojen aiheuttamista vaikutuksista ympäristöön. Kaikki vaihtoehdot ovat selvityksen mukaan toteuttamiskelpoisia. Kanalahankkeen arviointiselostus perustuu asianmukaiseen selvitykseen. Selostuksessa on myös tulokset ja vertailut esitetty tekstissä ja eri taulukoissa informatiivisesti. Kunnanhallituksen käsityksen mukaan itse kanalassa tapahtuvan toiminnan ympäristövaikutukset on helpoiten hallittavissa. Lannan käsittely ja varastointi sekä sen levitys on ympäristövaikutuksiltaan merkittävin. Arviointiselostuksessa ei vielä ratkaista tulevan kanalan paikkaa, vaan tarkastellaan vain eri vaihtoehtoja ja laitoksen vaikutusta ihmisiin ja ympäristön eri kohteisiin. Päätöksen toteutettavasta vaihtoehdosta tekee hakija. Lupahakemuksen yhteydessä tullaan hankkeesta ja sen ympäristölle aiheuttamista mahdollisista haitoista antamaan tarkemmat lausunnot ja vaatimukset siten, että hanke käynnistyessään täyttää laeissa ja asetuksissa sille asetetut vaatimukset. Vaihtoehdot VE0 ja VE0+ sijoittuvat rakennusjärjestyksen mukaiselle suunnittelutarvealueelle. VE1 ja VE2 ovat ympäristövaikutuksiltaan merkittäviä, jolloin edellytetään myös tavanomaista lupamenettelyä laajempaa harkintaa (MRL 16 §). Suunnittelutarveratkaisusta päätöksen tekee Mynämäen kunnanhallitus. Alueella ei ole asemakaavaa eikä yleiskaavaa. Hankkeen arkkitehti- ja rakennussuunnittelussa tulee ottaa huomioon suurten rakennusten sopeutuminen maaseutumaisemaan.

Turun museokeskus/Varsinais-Suomen maakuntamuseo on ohjelmavaiheessa edellyttänyt alueen maankäytön ja asutushistorian selvitystä. Selostuksen laadinnassa on käytetty laskennallista tietoa ja otteita tehdyistä selvityksistä. Alueesta, jolle kanalahanke sijoittuu, ei kuitenkaan kerrota mitään. Palolaisten kylän asukasmäärä, kylän asutushistoria ja nykytilan kuvaus puuttuu. Maisemavaikutusten arvioinnista puuttuu vaikutus rakennettuun ympäristöön. Selostus on rakennetun ympäristön osalta puutteellinen.

Varsinais-Suomen liitto toteaa, että kanalahanke on maakuntakaavaehdotuksessa M-alueella. Liitto pitää tärkeänä, että jatkosuunnittelussa ja lupaprosesseissa otetaan huomioon vaihtoehto 1:n näkyminen selvästi maakuntakaavaehdotukseen merkitylle Mynämäenlahden arvokkaalle maisema-alueelle.

Varsinais-Suomen TE-keskus toteaa, että arviointiselostuksessa kokonaisuutena on esitetty ne ympäristövaikutukset, joita hankkeesta johtuvien vaikutusten kannalta on olennaisia selvittää eikä kanalahanketta koskevaan ympäristövaikutusten arviointiselostukseen ole huomautettavaa.

Mielipiteet

A:n mielestä kyseinen kanala on Suomen mittapuun mukaan "tehdaslaitos". Kyseinen kanala tulee polkemaan munan hinnan alas ja konkurseja on tulossa. Hän esittää, että Juhani Laaksonen laittaisi 20000 tai 25000 kanan kanalan. Palolaistentie on mutkainen ja kapea, rekat eivät missään vaiheessa pääse ohittamaan. Kuinka lapset pääsevät kouluun polkupyörillä rekkojen seassa? Rekkaliikenne lisääntyy ja se rasittaa Palolaistentietä. Lannanlevitysala on valtava suuri ja kasvaa, kun maan fosforitaso nousee pelloilla. Hiilineutraalin kunnan ongelmana on, mihin levitys tehdään. Lisäksi kuivikkeiden ja lannan sidonnaisuus muodostaa järkyttävän määrän karpäsiä, miten ne torjutaan, entä hajuhaitat? Onko niitä mitenkään huomioitu? Vaikutusalueella on kesämökkiläisiä ja vakituksia kylän asukkaita.

B ja C pitävät arviointiselostusta kattavana, asiat on otettu osin liiankin monipuolisesti esille. Tosiasiassa todellisia ja jokapäiväiseen elämiseen sekä asumisviihtyvyyteen vaikuttavia haittoja on vähätelty, kuten rakentamisaikaista liikennettä, haju- ja karpäshaittoja. VE1 ja VE2. n myötä liikenne, melu ja pöly etenkin kesäaikana ovat merkittäviä asumisviihtyvyyttä sekä liikenneturvallisuutta alentavia tekijöitä. Jos lantaa kertyy 5000m³/vuosi, liikenteen lisääntyminen on jatkuva haitta, joka tulee aiheuttamaan kelirikkoaikaan tien hajoamisen.

Runsaasti lisääntyvä raskas liikenne tulee aiheuttamaan vaaratilanteita kevyelle liikenteelle. Vaarana on myös se, että liikenne Palolaistentien Kivikylän pään huonon kunnan vuoksi VE1:n tai VE2:n toteutuessa tulee kulkemaan 100 % etelään tai pohjoiseen. Muiden jättikanaloiden kokemukset voidaan jättää omaan arvoonsa, ellei ongelmia hoideta. Naapuripalautejärjestelmä on askel oikeaan suuntaan. Onko siitä oikeaa hyötyä, on toinen juttu. Onhan niistä kärpäsistä varovasti sanottu tähänkin asti, eikä mikään ole muuttunut. Kuka jatkossa toimii naapuruston edunvalvojana jos tällainen jättihanke toteutetaan? Lannankäsittelystä olisi toivottu jotain konkreettista ja ympäristölle ystävällistä ratkaisua. Nyt on esitetty vain vaihtoehtoja. Pelletöinti on todettu liian kalliina toteuttamiskelvottomaksi. Usko nykyteknologian kaikkivoipaisuuteen kuitenkin jäi arviointiselostukseen, vaikka asukkaat toivoivat arviointiselostukselta enemmän faktoja ja vähemmän mielikuvia.

Mynämäen-Mietoisten luonnonsuojeluyhdistys katsoo, että arviointi on tehty suurimmaksi osaksi YVA-lain edellyttämässä järjestyksessä ja laajuudessa ja arviointiselostuksessa on myös ympäristökeskuksen lausunnossaan esittämiä muutos- ja lisäystarpeita otettu huomioon. Arviointiselostuksesta puuttuvat käytännöllisesti katsoen kokonaan YVA-menettelyn kannalta oleelliset luontoinventointi ja maisemavaikutusten arviointi. Selostuksessa on luonto- ja maisema-arvoista mainittu vain kaukana sijaitsevia valtakunnalliseen arvoluokkaan sisältyviä kohteita ja Mynämäen luontoinventoinnin 1997 mainitsemat kohteet. Inventointi oli pääosin koottujen tietojen kooste, eikä vähäisten resurssien vuoksi ollut alueellisesti kattava. Jotta tällaisen suurteollisuushankkeen/vaihtoehtojen luonto- ja maisemavaikutuksia voidaan arvioida, on hankkeesta vastaavan tehtävä 0+-, 1- ja 2- vaihtoehtojen vaikutusalueiden luontoinventointi ja selvitys vaikutuksista luontoon ja maisemaan. Vaihtoehdot 0+ ja 1 sijaitsevat hivenen valtakunnallisesti arvokkaan maisema-alueen rajan ulkopuolella. Valtioneuvoston päätöksessä tarkoitettu raja on kuitenkin piirretty suuressa mittakaavassa ja tarkoitettu täsmennettäväksi tarkemmassa maankäytön suunnittelussa, mitä tältä osin ei ole tehty. Vaihtoehdon 0+ ja 1 rakentaminen muuttaisi arvokasta maaseutumaisemaa teollisuusmaisemaksi Vehmaantielle avautuvia näkymiä myöten. Vaihtoehdon 3 vaikutuksia luontotyyppeihin ja eliölajeihin ei voi arvioida ilman luontoinventointia. Mynämäen-Mietoisten luonnonsuojeluyhdistys katsoo, että arviointiselostus ei osoita aiheettomaksi sen sivulle 21 koottuja mielipiteitä suurkanalan, liikenteen, jätteiden käsittelyn ja kananlannan levityksen haitoista näiden vaikutusalueiden ihmisille ja ympäristölle. Näihin haittoihin otetaan yksityiskohtaisemmin kantaa, jos hankkeeseen haetaan ympäristölainsäädännön edellyttämiä lupia. Yhdistys pitää pitkiin kuljetusmatkoihin perustuvaa eläinsuurteollisuutta maaseudun kestävän kehityksen vastaisena ja turvallisen, laadukkaan ja ympäristöystävällisen lähiruuan suosimisen vastakohtana. Jos tämän mittakaavan eläinsuurteollisuutta kuitenkin johonkin rakennetaan, rakentaminen olisi toteutettava teollisuusalueelle, jolla on suurteollisuuden edellyttämä infrastruktuuri ja kaavoituksen keinoin tutkittu yhteensopivuus ympäristön muihin mahdollisiin maankäyttömuotoihin. Eläinsuurteollisuuden mahdollinen sijoittaminen Mynämäellä tulee toteuttaa asianmukaisesti lainvoimaisella yleiskaavalla, ei millään suunnittelutarve-, poikkeuslupa- tai muilla kiertotieratkaisuilla.

D:n mielestä arviointiselostus on puolueellisesti laadittu. Siinä ei ole selvitetty haittojen poistamisia selvästi. Palolaistentietä ei ole mitoitettu teollisuuslaitoksen käyttöä varten. Koululapset pyöräilevät tätä tietä kouluun ja harrastuksiin. Koko syksy on kovin ruuhkainen kun traktorit ja muu liikenne täyttävät tien. Myös hajuhaittojen ja lannanhävityksen osalta asiat jäi varsin epäselviksi. Mielestäni tienkäyttö on ensisijainen. Haju- ja kärpshaittojen ongelmat on ratkaistava.

YHTEYSVIRANOMAISEN LAUSUNTO

Arviointiselostuksessa on selvitetty kanalahankkeen toteuttamisesta aiheutuvia ympäristövaikutuksia. Yhteysviranomaisen lausunnossa tarkastellaan, onko arviointiselostuksessa esitetyt vaikutukset käsitelty YVA-lain ja -asetuksen sekä arviointiohjelman ja yhteysviranomaisen siitä antaman lausunnon mukaisesti. Yhteysviranomaisen lausunnossa on otettu huomioon arviointiselostuksen kuulemisvaiheessa annetut lausunnot ja mielipiteet.

Hankekuvaus

Hankkeen kokonaiskuvaus on selkeä. Kanalan sijoittuminen, toiminta, tilaratkaisut ja tuotantokapasiteetti on riittävän yksityiskohtaisesti kuvattu. Ilmastointi ja poistoilman käsittely on esitetty. Arviointiohjelman jälkeen lannan käsittelyvaihtoehtoja on tarkennettu toteamalla lannan kuivaus ja pelletöinti toteuttamiskelvottomiksi ratkaisuksi, jolloin hankkeen sisältö on kaventunut lannan käsittelyn osalta sisältämään perinteisen peltolevityksen varastointitiloihin, kompostointimahdollisuuden sekä tarpeen vaatiessa muualla tapahtuvan biokaasulaitoskäsittelyyn toimittamisen. Rehun, energian ja veden käyttö sekä lannan lisäksi muu jätteiden käsittely on esitetty.

Kanalan rakentamishanke toteutetaan parhaan käyttökelpoisen tekniikan (BAT) ja ympäristön kannalta parhaan käytännön (BEP) vaatimusten mukaisesti. Kanalan teknisten ratkaisujen osalta BAT ja BEP jäävät maininnan varaan eikä hankekuvauksesta selkeästi ilmene, miten hanke edustaa em. vaatimuksia. Toivottavaa olisi myös ollut, että myös lannankäsittelyn osalta hankkeessa olisi päädytty teknisesti esitettyä korkeampitasoiseen käsittelyyn, sillä lannankäsittelyä perinteisellä tavalla ei tuotannon yleinen kasvusuunta ja ympäristönsuojelun vaatimukset huomioiden ole jatkossa mahdollista.

Hankkeen tavoiteaikataulu on varsin tiukka. Hankkeen toteuttamiseen ja rakentamistyön aloittamiseen tähdätään aikaisintaan 2010 alkupuolella. Vaikka arviointiselostuksessa esitetyllä tavalla edettäisiin hakemalla mm. ympäristölupaa hyvin nopealla aikataululla YVA-selostuksen kanssa rinnakkain, on epätodennäköistä, että toimintaa voitaisiin aloittaa vuoden 2010 aikana.

Hankkeen toteuttamisen edellyttämät luvat ja muut tarvittavat hyväksymismenettelyt on tuotu esille. Arviointiohjelmalausunnossa esille otettu tieliittymien tarve käy ilmi valtatielle 8 Härmäsuontien liittymätarvetta koskien. Kulkuyhteys vaihtoehtoisilta sijoituspaikoilta myös Palo-laistentielle on esitetty.

Hanke ei liity muihin yksittäisiin hankkeisiin.

Hankkeen suhde ympäristönsuojelua koskeviin suunnitelmiin ja ohjelmiin on otsikkotasolla todettu.

Vaihtoehtojen käsittely

Hankevaihtoehtoina on esitetty kanalatoiminta kanamäärille 8820 (nykytila eli 0-vaihtoehto), 40000 (vaihtoehto 0+) ja 100000 (vaihtoehdot 1 ja 2). Vaihtoehdot ovat selkeitä. Niiden valinta on perustunut hankkeesta vastaavan maanomistukseen ja tarpeisiin. Vaihtoehdon VE1 tai VE2 toteutuessa nykyisen kanalan tiloihin tulee poikastuotantoa tai kanala tulee kokonaan muuhun kuin eläinsuojakäyttöön.

Vaihtoehtojen käsittely on asianmukaista. Lannankäsittelyvaihtoehtoja on selkeytetty arviointiohjelmasta annetun lausunnon ohjauksen mukaisesti lantalatilojen ja lannankäsittelyn sijoittumisen osalta. Lannan kuivaus tai pelletöinti on todettu toteuttamiskelvottomaksi ratkaisuksi lähinnä energiataloutensa ja kustannustensa vuoksi. Uudessa kanalassa otetaan käyttöön kehittynyt, lannan kuivumista edistävä lannankuljetusjärjestelmä, jossa lannanpoisto tapahtuu 3-4

vuorokauden välein hihnakuljettimilla joko lantavarastoon tai suoraan pois kuljetettavaksi mm. biokaasulaitokseen. Mahdollisena vaihtoehtona on mainittu kompostointi, mutta sen käsittely on jäänyt varsin yleiselle tasolle. Lannankäsittelyvaihtoehtoina ovat käytännössä siis perinteinen lannan varastointi ja peltolannoitekäyttö tai toimittaminen biokaasulaitokseen käsiteltäväksi.

Vaikutusten selvittäminen ja merkittävyyden arviointi

Yleistä

Hankkeen vaikutuksia on selvitetty arviointiohjelman ja yhteysviranomaisen siitä antaman lausunnon perusteella varsin perusteellisesti. Vaikutusten selvittäminen painottuu toiminnasta yleisesti aiheutuviin keskeisiin vaikutuksiin, hajuun, liikenteeseen ja ihmisten elinoloihin. Vaikutusten tarkastelussa on käsitelty muita merkittäviä vaikutuksia, mm. maankäyttöön ja maisemaan liittyviä vaikutuksia. Rakentamisaikaiset vaikutukset ja toiminnan riskit on myös huomioitu.

Arviointi on tehty pääasiassa asiantuntija-arvioina. Hankkeen vaikutusten selvittämisessä on käytetty pääosin olemassa olevaa tietoa, mm. viranomaistietoja ja tehtyjä selvityksiä. Tietopohjaa on täydennetty hanketietoihin pohjautuvilla laskelmilla, asukaskyselyllä ja yleisöltä sekä viranomaisilta saadulla palautteella. Hajun leviäminen on esitetty matemaattiseen mallinnukseen perustuen. Tietolähteet on koottu asianmukaisesti lähdeluetteloon. Arvioinnissa käytetty aineisto ja asiantuntemus on pääosin riittävää.

Arvioitujen vaikutusten perusteeksi on kuvattu alueen nykytila, lähtötiedot ja arviointimenetelmät. Vaikutukset on esitetty ja haitallisten vaikutusten ehkäisy- ja lieventämistoimia on tuotu esille. Arviodut vaikutukset koottu yhteen ja vertailtu vaihtoehtoja eri vaikutusten suhteen toisiinsa.

Vaikutusalue

Hankkeen välittömien vaikutusten vaikutusalue on tarkastelussa noin 2 kilometrin etäisyydelle kanalatoiminnasta. Liikennevaikutusten osalta tarkastelu on ulotettu valtatie 8:lle asti. Eri vaikutusten kohdentuminen tulee erikseen ilmi kunkin arvioitavan vaikutuksen osalta. Lannanlevityksen vaikutuksesta suuri osa ilmenee esitetyllä vaikutusalueella. Lannanlevityksen vaikutus ulottuu jossain määrin kuitenkin - kuten arviointiohjelmalausunnossa oletettiin - selostuksen mukaan etäämmälle kuin kahden kilometrin päähän rajoittuvalle alueelle levityspeltojen sijainnista riippuen. Lannanlevityksen vaikutusten todennäköistä kohdentumista laajemmalle alueelle osoittaa myös se, että lannan sisältämien ravinteiden vaikutusta on arvioitu Mynämäen ja 15 lähikunnan peltöjen ravinnetaseisiin, samoin se, että lannan vastaanottamisesta Taitassaloon, Uuteenkaupunkiin ja Yläneelle on alustavia suunnitelmia.

Vaikutusten tarkastelualuetta ja tarkastelun ulottuvuutta voidaan pitää riittävänä.

Arviodut vaikutukset

Arviointi kohdistuu selkeästi hankkeen keskeisiin vaikutuksiin. Kaikki merkittävät vaikutukset ovat arvioinnissa mukana. Vaikutusarviointia koskevat huomiot ja pienehköt täydennystarpeet tuodaan esille arviointiselostuksen mukaisessa vaikutusten esittämisjärjestyksessä.

6.1 Vaikutukset ihmisten terveyteen, elinoloihin ja viihtyvyyteen

Osion 6.1 sisältämän yhteenvedon mukaan arvioinnissa on tarkasteltu hankkeen vaikutusta hajutilanteeseen, työllisyyteen, terveyteen, vesihuoltoon, liikenteeseen ja peltöjen ravinnetaseisiin sekä todettu asukaskyselyn suosivan nykytilannetta, laajentamismallivaihtoehtoista vaihtoehtoa 2 ja tuovan esille hajuhaitat, karpäset ja liikenteen vaikutukset sekä myönteisen suhtautumisen yleensä yrittäjätoimintaan.

Haisevien yhdisteiden leviämistä on selvitetty nykytilaa koskien asukaskyselyyn ja matemaattiseen malliin perustuen. Selvityksessä on käytetty kansainvälisen standardin mukaista hajuyksikköä (HY/m^3) ja hajun aistittavana raja-arvona yleisesti käytettyä $1 \text{ HY}/\text{m}^3$ sekä häiritsevän hajupitoisuuden raja-arvona $5 \text{ HY}/\text{m}^3$. Hajun leviäminen on esitetty laskennallisesti tarkoitukseen suunnitellun matemaattisen mallin pohjalta määrittämällä hajupäästölle mm. muista kanaloiminoista saadun tutkimustiedon avulla laskennallinen arvo. Hajupäästöarvoina on käytetty kolmea arvoa 0,09, 0,40 ja $1,33 \text{ HY}/\text{s}/\text{eläinyksikkö}$ ja laskettu ns. hajukuorma HY/s (hajuyksikköä sekunnissa) eri vaihtoehtoisissa normaaleissa ja epäsuotuisissa tuuliolosuhteissa. Laskennalla on saatu häiritsevän ja havaittavan hajun leviämisen etäisyys kanalarakennuksesta. Laskenta kuvaa kyseisen kanaloiminnan staattista hajutilannetta. Se ei ota huomioon lannanvarastointia tai muita hajulähteitä. Tulokset on esitetty havainnollisesti kartalla. Vaikka mallinutus on teoreettinen, se antaa kohtuullisen selkeän käsityksen hajuhaitan oletettavasta esiintymisestä hankkeen eri vaihtoehtoisissa. Kanalan hajumallinnusta koskeva esitys arviointiselostuksessa on selkeä ja havainnollinen ja hyvin ymmärrettävästi kirjoitettu.

Lannan peltolevityksen hajupäästövaikutuksista on todettu, että vaikutuksen arviointi pelkääntään hankkeen osalta on vaikeaa useiden toimijoiden suorittaessa lannanlevitystä rinnakkaisilla alueilla. Hajuhaitan on todettu olevan myös tilapäistä, tosin eri toimijoiden osalta lannanlevitys voi ajoittua useille viikoille keväisin ja syksyisin. Arviointiselostuksessa olisi ollut hyvä ole-massa olevan tiedon perusteella selvittää ja arvioida hajupitoisuutta esim. levityspellon reunassa lannanlevitysaikana. Lannan levityksen aikaisen hajuvaikutuksen vähentymistä biokaasulaitoskäsittelyn seurauksena on tarkasteltu sikalietettä koskevien tietojen perusteella.

Hankkeen työllisyysvaikutus on arvioitu. Se ei toiminnan aikana ole merkittävä, väliaikaisesti rakentamisaika on työllisyydelle paikkakunnalla kuitenkin merkityksellinen.

Terveyshaitan arvioinnissa on käsitelty kaasujen ja pölyn mahdollisia vaikutuksia. Pölyn osalta arviointiselostus on yleisesti niukka ja edellyttää ympäristölupavaiheessa lisäselvitystä, joskin enemmän viihtyvyyteen ja liikenteeseen kohdistuen kuin terveysvaikutuksen kannalta. Arvio terveyshaitan mahdollisesta, minimoitavissa olevasta riskistä ainoastaan kanalahenkilökunnalle on asianmukainen.

Asukaskyselyn tuloksia on selvitetty suhteellisen laveasti. Asukaskysely on ollut tarpeellinen lisä hankkeen sosiaalisten vaikutusten selvittämiseksi, vaikka kyselyn tulokset eivät ole tuoneet mitään erityisen yllätyksellistä esille. Kärpäshaitta on asukaskyselyn tulosten käsittelyä lukuun ottamatta jäänyt arviointiselostuksessa melko vähäiseksi. Haitan esiintymistä, sen laajuutta ajallisesti ja etäisyyttä kanalasta ei juurikaan selosteta. Haitan hallitsemista on kuitenkin korostettu.

Hankkeen vaikutukset kunnan vesihuollolle jäävät arviointiselostuksen mukaisesti vähäisiksi.

Liikennemäärät ja liikenteen päästöt on selvitetty asianmukaisesti. Hankkeen vaikutus tienpiitoon ja liikenneturvallisuuteen on esitetty. Hankkeen vaikutuksissa liikenneturvallisuus ka-peahkolla tiellä on korostunut.

Hankkeesta johtuva meluvaikutus jää arviointiselostuksessa todetulla tavalla pienehköksi sekä kanaloiminnan että liikenteen osalta.

Vaikutus lannan varastointikapasiteettiin ja peltojen ravinnetaseisiin on merkittävä. Lannan varastointikapasiteetti kasvaa nykyisestä 672 m^2 :stä vaihtoehtojen VE1 ja VE2 edellyttämään 5000 m^2 :iin. Lannan levityksessä peltojen ravinnetaseessa fosfori- ja typpisisältö lisääntyvät merkittävästi. Ravinnetaselaskelma on tehty käyttäen viljelyalatietoja sekä yhden kanan tuottaman typpimäärän kerrointa $0,7 \text{ kg}/\text{N}_{\text{tot}}/\text{a}$ ja fosforimäärän kerrointa $0,17 \text{ kg}/\text{P}_{\text{tot}}/\text{a}$. Laskelmassa ei ole otettu huomioon nitraattiasetuksen ja ympäristötuen vaatimuksia, joiden mukaan lantaa ei voida levittää korkean fosforitason pelloille, 5 m lähempänä vesistöä, pohjavesialueille, kairojen viereen, kalteville pelloille eikä välttämättä myöskään asutuksen läheisyyteen. Syntyvän lantamäärän jakaminen tasan kaikille alueen viljelyksessä oleville pelloille antaa jonkin verran todellisuutta optimistisemmän käsityksen peltopinta-alan riittävydestä. Lannanlevityspinta-alan tarve on todennäköisesti hieman suurempi niiden peltoalueiden, joille lannan levittäminen

on rajoitettua, vuoksi. Lannanlevitysalan tarpeen kasvu merkitsee, että lannan levitysalasta voidaan joutua kilpailemaan, kun peltolohkojen ravinnetaseet halutaan pitää optimaalisina.

6.2. Vaikutukset maaperään, pohjaveteen ja pintaveteen

Vaikutukset maaperään, pohjaveteen ja pintaveteen eivät ole hankkeen sijainnista johtuen ongelmallisia. Vaikutukset on taustatietoon nähden perustellusti arvioitu vähäisiksi. Kaivovesiin kohdistuva vaikutus on todettu vähäiseksi ja kaivot on otettu huomioon lannanlevityksessä. Mahdollisella lannan biokaasulaitoskäsittelyllä voidaan vaikuttaa lannan maaperä- ja vesistövaikutuksiin.

6.3. Vaikutukset ilmastoon, luontoon ja luonnon monimuotoisuuteen

Ilmasto, luonto ja luonnon monimuotoisuuteen kohdistuvissa vaikutuksissa on todettu, että ammoniakkipäästöt voivat aiheuttaa puustovaurioita välittömässä läheisyydessä sijaitseviin metsiin. Ammoniakkipäästö yli kymmenkertaistuu hankkeen myötä. Lähialueen puuston tilaan vaikuttavat myös puiden iän, tuholaiten ja kasvitautien lisäksi otsoni ja muut haitalliset aineet. Hankkeen kasvihuonekaasupäästöjä hillitsevä vaikutus on hiilidioksidipäästöjen vähenemisen näkökulmasta esitetty.

Hankkeen luontoon kohdistuvien vaikutusten tarkastelemiseksi on esitetty Natura 2000 -verkoston alueet ja muut luonnonsuojelualueet. Aiemmin tehdyn koko kunnan kattavan luontoselvityksen, maastotöiden ja asiantuntijahaastattelujen perusteella vaihtoehtoilla ei ole merkittävää vaikutusta hankkeen luonnonympäristöön itse rakennuspaikkaa lukuun ottamatta.

6.4. Vaikutukset yhdyskuntarakenteeseen, maisemaan ja maankäyttöön

Hankealueella on voimassa seutukaava. Seutukaavaa koskeva selvitys ei näytä olevan aivan ajantasainen tekstin osalta, sillä Vakka-Suomen harjuseutukaavaa ei ole mainittu. Kuva sivulla 99 on ilmeisesti voimassa olevasta harjuseutukaavasta, mutta asuinalueita koskevat varaukset ovat kaavan vahvistamisen yhteydessä 22.12.1997 muuttuneet. Maakuntakaava on arviointiselostuksen jättämisajankohtana ollut ehdotusvaiheessa, josta sivun 100 kuva 6.19 on otettu selostukseen. Arviointiselostukseen olisi ollut hyvä todeta Mynämäen keskustan osayleiskaava ja osoittaa, miten hanke siihen nähden sijoittuu, vaikka ei olekaan ko. kaavan alueella. Arviointiselostuksessa on todettu, että hanke sijoittuu maatalousvaltaiselle alueelle, jossa on monia eläinsuojia eikä hankkeen vaikutus maankäyttöön ole näin ollen merkittävä.

Alueen kulttuuriarvojen osalta Varsinais-Suomen museokeskuksen edellyttämä maastotarkastelu on toteutettu ja arvio siitä, ettei hanke vaikuta muinaishistoriallisiin kohteisiin. Sen sijaan alueen rakennetun ympäristön arviointi on jäänyt hieman kevyeksi. Palolaisten kylän asutushistoriaa ja rakennettua ympäristöä ei maisemavaikutusten arvioinnin pohjaksi ole tuotu esille, vaikka rakennetun ympäristön osalta maisemavaikutus ei näyttäisi poikkeavan tehdyn arvioinnin sisällöstä. Vaikutukset luonnon- ja kulttuurimaisemaan on muutoin arvioitu asianmukaisesti. Johtopäätös vaihtoehdosta VE2 maisemallisesti suotuisimpana ratkaisuna vastaa myös ympäristökeskuksen käsitystä.

6.4. Rakentamisen aikaiset vaikutukset ja käytöstä poistaminen

Hankkeen rakentamisen aikaiset vaikutukset on riittävällä tavalla kuvattu, ne ovat tyypillisiä rakentamiseen liittyviä tilapäisiä vaikutuksia; melua ja liikennettä sekä puuston raivaamistoimia. Kanalassa olevien laitteiden teknisen käyttöiän on ilmoitettu olevan 15 – 20 vuotta.

6.6. Riskit ja ympäristöönnettomuudet

Riskit ja ympäristöönnettomuudet on perusteellisesti ja monipuolisesti selvitetty. Riskit liittyvät lannan varastointiin ja kuljetukseen, elintarviketurvallisuuteen, eläintauteihin, polttoainevuotoihin, kaasumaisten yhdisteiden konsentroituun ja jätteiden käsittelyyn. Riskit ja niiden hallitseminen on erittäin selkeästi ja konkreettisesti esitetty.

Vaihtoehtojen vertailu ja toteuttamiskelpoisuus

Arviointiselostuksen lukuun 7 on koottu yhteenveto eri hankevaihtoehtojen vaikutuksista. Vertailussa vaikutustyyppit on arvotettu samansuuruisiksi. Vaikutuksia on arvioitu asteikolla ++, +, 0, - ja --. Vertailussa vaihtoehto 2 on osoittautunut paremmaksi kuin vaihtoehto 0+ tai heikommaksi jäänyt vaihtoehto 1. Vaikka vertailu vaikutusten samansuuruiseen arvottamiseen perustuen yksinkertaistaa vaihtoehtojen keskinäistä asetelmaa, vertailun tulos tässä hankkeessa vastaa hyvin vaikutusten arviointiselostukseen kokonaisuudessaan kirjattua tarkastelua.

Kaikki vaihtoehdot on arviointiselostuksessa katsottu toteuttamiskelpoisiksi. Vaihtoehto 0+:n toteuttamiskelpoisuus asutuksen läheisyyden ja hajulaskelman tulosten perusteella ei kuitenkaan näiden selvitysten perusteella ole täysin kiistatonta, vaan edellyttää tarkempaa selvitystä luvan myöntämisedellytysten varmistamiseksi, mikäli tälle vaihtoehdolle haetaan ympäristölupaa.

Haitallisten vaikutusten vähentämiskeinot

Arviointiselostuksessa on esitetty haitallisten vaikutusten vähentämiskeinot konkreettisesti ja selkeästi. Haittojen vähentämiskeinot liittyvät keskeisesti parhaaseen käyttökelpoiseen tekniikkaan, jota tästä osuudesta ilmenee hieman konkreettisemmin kuin hankekuvauksessa.

Lannanlevityksen haitantorjunnassa hajuhaitan vähentämisen lisäksi tulisi ottaa huomioon ravinnehuuhoutumien vähentäminen ja välttää lannan syyslevitystä.

Kärpäshaittojen vähentämisen osalta kysymys lienee tehokkaasta torjuntakemikaalin käytöstä, mutta muidenkin menetelmien käyttöä tulee harkita. Kärpästen torjunnan yhteydessä mainittu naapuripalautejärjestelmä on asianmukaisesti toimiessaan suositeltava toimintamalli muidenkin haittojen mahdollisimman hyvässä hallinnassa.

Toimenpiteenä liikenneturvallisuuden parantamiseksi esitetty toiminnanharjoittajan nopeusohjeistus sopimuskumppaneille on keinona erikoinen eikä ehkä toimi. Nopeusrajoitus on selkeämpi liikenneturvallisuutta parantava ratkaisu, kuten myös kevyen liikenteen väylän rakentaminen.

Seuranta

Hankkeen vaikutusten seuranta perustuu toiminnanharjoittajan pitämään kirjanpitoon laitoksen toiminnasta omavalvonnan ja ympäristölupaan sisältyvän raportointivelvoitteen toteuttamiseksi. Arviointiselostuksessa on esitetty riittävä yleispiirteinen seurantaohjelma, johon sisältyy myös uusi asukaskysely viiden toimintavuoden jälkeen.

Osallistuminen

Arviointimenettelyssä on keskeistä osallistuminen ja sen avulla saatavan palautteen aito huomioon ottaminen sekä hankkeen ympäristövaikutusten riittävä selvittäminen. Arviointimenettelyssä vuorovaikutus on ollut kohtuullisen toimivaa, yhteydenpidosta viranomaistahoihin on huolehdittu ja asukkailla ja yhteisöillä on ollut riittävä mahdollisuus ilmaista mielipiteensä ja antaa lausuntonsa hankkeesta ja asukkailla on ollut mahdollisuus osallistua asukaskyselyyn. Arviointiselostuksessa vuorovaikutus on myös esitetty varsin laveasti.

Raportointi

Arviointiselostus sisältää runsaasti tietoa. Selostuksessa on riittävästi käytetty kartta- ja muuta havainnemateriaalia. Teksti on myös helppolukuista, joskin tiiviisti asiat ilmaisevaa. Arviointi-

tiselostuksen alkuun sijoitettu tiivistelmä hankkeen vaikutuksista kokoaa hyvin selostuksen sisällön. Selostus antaa selkeän kokonaiskuvan hankkeen vaikutuksista.

Arviointiselostuksen riittävyys ja jatkotoimet

Arviointiselostus on hankkeessa riittävän perusteellisesti laadittu ja täyttää sille asetetut vaatimukset. Vaikutusten selvittämistä koskevassa kohdassa mainitut vähäiset tarkennustarpeet voidaan toteuttaa ympäristölupahakemuksen yhteydessä.

LAUSUNNON NÄHTÄVILLÄOLO

Menettelyn aikana saadut alkuperäiset lausunnot ja mielipiteet säilytetään Lounais-Suomen ympäristökeskuksen arkistossa. Yhteysviranomaisen lausunto lähetetään tiedoksi lausunnonantajille ja mielipiteen esittäjille, jotka ovat antaneet osoitetietonsa.

Yhteysviranomaisen lausunto on nähtävänä 11.11.2009 alkaen internetissä Lounais-Suomen ympäristökeskuksen kotisivulla osoitteessa <http://www.ymparisto.fi/los> > ympäristönsuojelu > ympäristövaikutusten arviointi ja virka-aikana yhden kuukauden ajan Mynämäen kunnanvirastossa ja pääkirjastossa.

Ympäristökeskuksen johtaja

Risto Timonen

Ylitarkastaja

Seija Savo

- Liitteet**
1. Luettelo lausunnonantajista ja mielipiteen esittäjistä
 2. Suoritemaksun määräytyminen ja sitä koskeva oikaisuvaatimusosoitus

Suoritemaksu 6420 €

Jakelu Juhani Laaksonen suoritemaksua vastaan

Tiedoksi

- Alueelliset ympäristökeskukset
- Lausunnon antajat
- Lounais-Suomen metsäkeskus, Pori
- Länsi-Suomen ympäristölupavirasto
- Mielipiteen esittäjät
- Suomen ympäristökeskus
- Turun tiepiiri
- Ympäristökeskus/osastot
- Ympäristöministeriö

LUETTELO LAUSUNNON ANTAJISTA JA MIELIPITEEN ESITTÄJISTÄ**LAUSUNNONANTAJAT**

Elintarviketurvallisuusvirasto EVIRA
Länsi-Suomen lääninhallitus
Mynämäen kunta
Museovirasto
Varsinais-Suomen Liitto
Varsinais-Suomen museokeskus
Varsinais-Suomen työ- ja elinkeinokeskus

MIELIPITEEN ESITTÄJÄT

A
B ja C
Mynämäen-Mietoisten luonnonsuojeluyhdistys
D

LIITE 2**MAKSUN MÄÄRÄYTYMINEN JA MAKSUA KOSKEVA MUUTOKSENHAKU**

Maksu määräytyy ympäristöministeriön asetuksessa (1387/2006) alueellisen ympäristökeskuksen maksullisista suoritteista olevan maksutaulukon mukaisesti.

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että julkisoikeudellisesta suoritteesta määrätyn maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia oikaisua maksun määränneeltä viranomaiselta kuuden kuukauden kuluessa maksun määräämisestä.